

MEMÒRIA 2024

MUSEU ETNOLÒGIC I DE CULTURES DEL MÓN DE BARCELONA

**MUSEU ETNOLÒGIC
I DE CULTURES
DEL MÓN**

MEMÒRIA 2024 - CENTRES PATRIMONIALS
MUSEU ETNOLÒGIC I DE CULTURES DEL MÓN

1. PRESENTACIÓ.....	2
2. FONTS / COL·LECCIONS	3
a. Increment	3
b. Conservació	3
c. Documentació.....	4
d. Préstec	4
e. Recerca	5
f. Fons en línia	6
g. Biblioteca	6
3. PROGRAMES PÚBLICS	7
a. Exposicions	7
b. Servei educatiu	16
c. Activitats	18
d. Comunicació	36
4. ORGANITZACIÓ	38
a. Recursos humans.....	38
b. Memòria econòmica.....	40
c. Millora dels equipaments / infraestructures.....	43
5. RESUM D'INDICADORS	44

1. PRESENTACIÓ

El Museu Etnològic i de Cultures del Món és un equipament cultural que gestiona i posa en valor el patrimoni, i l'utilitza per promoure el coneixement del passat, tot cercant establir un discurs sobre la diversitat cultural, des d'una perspectiva no eurocèntrica, pluridisciplinària, intercultural i oberta a la ciutadania.

La conservació de les col·leccions i dels objectes és una tasca prioritària dels museus, però també transferir aquest coneixement i esdevenir un espai de «cura», de trobada, d'experimentació, d'innovació i de creació.

El MuEC també vol assumir les qüestions relacionades amb les conseqüències del colonialisme i els efectes que té en la distribució desigual dels recursos, inclosos els patrimonials.

Posar en qüestió el concepte de museu vol dir revisar la institució des d'una mirada crítica. Per assolir-ho, el programa del MuEC desenvolupa diferents projectes cada vegada més interdisciplinaris, treballant de forma conjunta amb la ciutadania i amb les comunitats d'origen

La programació del Museu Etnològic i de Cultures del Món per a 2024 es basa en quatre eixos i tota l'acció del museu els ha tingut presents en el seu treball:

- 1.- Promoure la sostenibilitat de la diversitat cultural, i el reconeixement de la gran varietat de cultures i maneres d'estar i habitar el món.
- 2.- Treballar des de la proximitat i la interculturalitat de manera conjunta amb les entitats i les associacions veïnals, així com amb els grups representants de les noves ciutadanes i les comunitats d'origen, amb especial atenció a les expressions festives i de la cultura popular que s'expressen a la ciutat de Barcelona i que faciliten el diàleg entre tradició i nova ciutadania.
- 3.- Rellegir el museu des d'una perspectiva no eurocèntrica, desenvolupant una estratègia que interpel·li la programació i la presentació museogràfica i, alhora, incentivi les relacions de cooperació amb altres museus i equipaments culturals amb problemàtiques similars a la nostra.
- 4.- Potenciar la tradició popular des de la creació contemporània d'arrel. Impulsar la creació contemporània com element de reflexió i activació dels fons etnològics, incorporant una visió pluridisciplinària que tingui la creació contemporània com a eix bàsic i que permeti unir els artefactes del passat amb la creació artesana tradicional i artística actual.

Aquestes línies de treball impliquen de forma transversal totes les àrees del museu: des del treball de conservació, la gestió administrativa o els programes públics i educatius.

Com a resultat d'aquesta estratègia, destaquem del programa 2024 les mostres temporals *Reencataments, artistes dins les col·leccions etnològiques*, *Barcelona gegantera. 600 anys de gegants a Barcelona* o *Col·leccionar a la colònia. El llegat Baux/Núñez de Prado*.

Institut de Cultura de Barcelona

Però també la segona edició del cicle de música Relats Sonors, en col·laboració amb Casa Àsia, el cicle de conferències Cultures en equilibri a la història del món, organitzades conjuntament amb la Fundació Arqueològica Clos, o la celebració de la quarta edició del seminari Reparant el passat. Justícia històrica i colonialisme, de la mà de la Fundació Eurom, Observatori de la Memòria de la UB.

En definitiva, un programa d'acció que proposa un viatge per resseguir la història de l'antropocè, la globalització i l'impacte de les activitats humanes, així com les relacions que mantenen les diverses societats amb el seu entorn.

És a dir, navegar per les col·leccions del museu per descobrir la riquesa i la diversitat de les cultures que habiten el món.

2. FONS / COL·LECCIONS

a. Increment

S'han ingressat un total de 62 peces mitjançant acceptacions de donacions (7 gravats ukiyo-e japonesos; 52 peces de ceràmica precolombina i 3 objectes fang de Guinea Equatorial) i 122 peces del fons antic que no estaven regularitzades s'han incorporat a la col·lecció.

b. Conservació

b.1. Objectes intervinguts

En total s'han intervingut 68 peces pertanyents tant a la seu de Montjuïc com a la de Montcada i Reixac.

b.2. Objectes condicionats (per a cadascuna de les reserves)

Seu de Montcada i Reixac: 2.932 objectes.

Seu de Montjuïc: 135 objectes.

b.3. Anòxies

Es van realitzar 12 tractaments d'anòxia grupals amb el generador de nitrogen de 5l/minut ubicat al magatzem de Montcada i Reixac i el d'1l/m ubicat a Montjuïc, que han resultat en un total de 510 peces sotmeses a anòxia, tot tenint en compte que els generadors van estar aturats uns quants mesos a finals d'any.

b.4. Objectes en rotació permanent

Es va poder realitzar la següent rutina de rotació anual:

- Una rotació de teixit exposat a la sala 31 on van participar 2 peces.
- Es van realitzar dues rotacions dels objectes exposats a la sala 23, on van participar 12 peces.
- Es van realitzar dues rotacions dels objectes en exposició a la sala 10, pertanyents al Museu de Cambridge, on van participar 3 peces.

b.5. Informes de conservació realitzats

S'han realitzat 195 informes de conservació a RIA, dels quals 8 han estat sobre intervencions (algunes d'elles grupals) i 187 sobre controls d'estat.

c. Documentació

Durant el 2024 s'ha continuat la campanya d'inventari de presència iniciada al 2016 per part del MuEC, amb el suport de la Direcció de Patrimoni de l'ICUB des de l'any 2018. Mitjançant el contracte que executa el Pla d'Inventari 2023-2024 s'ha continuat l'inventari de la reserva de Montcada i Reixac, enguany centrat en peces de mida mitjana-petita. Així, s'ha pogut inventariar de forma més completa aquestes peces, que s'havien desestimat en anys anteriors pel fet de tenir dimensions menys maniobrables, que impediéssin assolir un nombre més elevat de peces inventariades i objectius quantitatius.

Amb aquesta ampliació s'ha pogut reduir el nombre de peces pendents d'inventariar per a cada espai. No obstant, encara queda un fons molt important de peces mitjanes-petites i mitjanes-grans pendent d'inventariar i tot just s'ha d'iniciar el fons de peces grans i molt grans. Aquest any l'inventari de presència de Montcada i Reixac ha avançat molt als espais revisats, però queden grups d'objectes de dimensions superiors per inventariar en espais ja treballats. Cal destacar que per primer any s'ha iniciat l'inventari de presència a la reserva de Montjuïc.

S'ha de tenir en compte que les xifres de la memòria no distingeixen encara entre objecte complet i part d'objecte conjunt, pel que a peces registrades respecta. Quan s'implementi aquesta diferenciació, es produirà una reducció en el percentatge d'ítems inventariats, que actualment pot semblar molt elevat, a un nivell de revisió del 60% del fons total, restant encara una part important del museu per repassar.

d. Préstec

Durant el 2024 s'han prestat un total de 13 peces a diverses institucions: 8 a la Casa de la Barceloneta; 4 al Museu de la Música i 1 al Disseny Hub.

Institut de Cultura de Barcelona

Durant aquest mateix any han continuat en vigor préstec iniciats en anys anteriors: 5 peces al Museu del Barroc, 5 peces al MNATEC i 2 peces al Museu d'Història de Catalunya.

S'han retornat diverses peces de préstecs anteriors: 1 de la Virreina Centre de la Imatge i 27 peces al Museu de Lleida.

e. Recerca

e.1. Consultes

S'han registrat un total de 43 consultes.

e.2. Estudis col·leccions

Amb motiu de la intervenció artística de Pamela Cevallos i Maria Íñigo, es va revisar part de la col·lecció procedent de la compra de peces a Gómez Alonso.

S'ha seguit col·laborant amb el projecte de recerca *Igemus* "L'impacte de la guerra civil en la configuració dels museus a Catalunya".

Ha prosseguit l'estudi del grup de recerca "Traficants. Museus i col·leccions de Catalunya davant la colonialitat".

S'ha fet des del Departament la revisió i estudi de la col·lecció Baux/Núñez de Prado i les col·leccions procedents de Guinea Equatorial.

S'ha col·laborat amb el projecte de recuperació de la indumentària de pastor del Parc Nacional d'Aigüestortes i estany de Sant Maurici i l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu.

S'ha atès investigadors que duen a terme estudis sobre diferents aspectes de la col·lecció (instruments Reig, netsukes, exvots, artesanía de la fusta, estris agrícoles...).

S'ha seguit col·laborant en el grup de treball sobre Tesaureus etnològic català, conjuntament amb l'IPEC, l'ETNO, i la Fundació Mallorca Literària.

e.3. Difusió i comunicació de la recerca

Com a resultat de la recerca feta des del Departament de Col·leccions, s'ha comissariat la mostra de vitrina "Col·leccionar a la colònia. El fons Baux/Núñez de Prado". Per contribuir a la difusió d'aquesta recerca i de l'exposició, s'ha elaborat un llibret amb una síntesi dels continguts i s'han organitzat visites comentades a la mostra de vitrina durant la seva inauguració i en el marc de la Setmana de l'Antropologia.

Institut de Cultura de Barcelona

S'ha participat al Congrés Català d'Antropologia de Lleida (COCA'24) amb la comunicació "Restes humanes al MuEC". I s'han redactat diversos articles al blog i textos per la web del museu; a més de revisar continguts per algunes de les publicacions de les nostres xarxes socials.

f. Fons en línia

La presència en línia de peces de la col·lecció s'ha vist incrementada durant l'any 2024, superant amb escreix el miler d'objectes i amb una major quantitat d'informació qualitativa. La incorporació de noves peces ha intentat equilibrar la representació dels diferents continents i prioritzar la inclusió de peces pròpies per davant d'aquelles en règim de comodat. Alhora, des d'un vesant comunicatiu s'ha procurat incloure enllaços en alguns dels continguts web, com notícies o petits articles, per tal de fer visibles tant les peces com el mateix recurs electrònic.

g. Biblioteca**g.1 . Custòdia externa**

Aquest any no s'ha enviat cap nou fons a custòdia.

g.2 . Catàleg i adquisicions

S'han revisat 934 registres al Catàleg del museu. També s'han incorporat 79 títols nous al fons.

Registres del catàleg en línia	25.261
Augment de registres anual	79
Persones usuàries	345
Préstecs	259

3. PROGRAMES PÚBLICS

a. Exposicions

a.1. Exposicions temporals

«Kataezome. El llegat artístic de Serizawa Keisuke»

Seu Montcada

16 de juny de 2023 a - 7 de gener de 2024 (prorrogada fins al 7 de febrer de 2024)

L'exposició, que havia de tancar el 7 de gener de 2024, va ser prorrogada fins al 7 de febrer de 2024. La mostra, comissariada per Ricard Bru, ha comptat amb disseny museogràfic de Pep Canaleta (3Carme33) i disseny gràfic d'Alex Gifreu.

L'exposició presenta la figura i obra de Serizawa Keisuke (1895-1984), el primer artista en la categoria d'estampació *kataezome* a ser declarat Tresor Nacional Vivent del Japó (1956). La mostra es fonamenta en un conjunt patrimonial singular i rellevant del museu (juntament amb una selecció de peces de diverses col·leccions de Catalunya), considerada una de les principals col·leccions d'obres de Serizawa Keisuke i els seus deixebles conservades fora del Japó.

Per primera vegada, aquest conjunt s'exhibeix per posar en valor el seu llegat i vincular-lo amb la contemporaneïtat.

A les obres destacades de l'art de l'estampació del moviment *mingei*, s'hi afegeixen creacions de les artistes japoneses establertes a Catalunya Mako Artigas i Yoko Kataoka. Les peces de la primera estan influenciades per Serizawa, mentre que les de la segona s'inspiren en la tècnica *bingata* d'Okinawa.

La mostra ha comptat amb la complicitat i la col·laboració de l'Escola Massana, cinc artistes de la qual han creat expressament pel projecte cinc peces contemporànies després d'aprendre la tècnica tradicional d'estampació tèxtil japonesa *bingata* sota el guiatge de Kataoka, per a reinterpretar-la en aquestes creacions realitzades per a l'exposició.

Els artistes de la Massana que han participat en el projecte són Sonia Benítez, Marieke Peyrounette, Marta Poca, Josep Safont i Moeki Yamada.

El projecte ha rebut el suport de la Japan Foundation i la col·laboració dels museus japonesos dedicats a Serizawa Keisuke: Museu d'Art i Artesania Serizawa Keisuke (Universitat de Tohoku Fukushima, Sendai) i Museu d'Art Serizawa Keisuke (Shizuoka).

Institut de Cultura de Barcelona

Visites: 32.692

Any 2024: 6.427

Any 2023: 26.265

Catàleg *Kataezome. El llegat artístic de Serizawa Keisuke*

Amb motiu de l'exposició es va editar un llibre, de mateix títol, amb textos per part del museu, del comissari i dels especialistes Christophe Marquet, Kenji Matsuda i Seiichirō Shiratori. El llibre va actualment per la segona edició.

Dades del llibre:

Kataezome. El llegat artístic de Serizawa Keisuke

Idioma de la publicació: català, castellà i anglès

Pàgines: 184

ISBN: 978-84-9156-513-0

DL: B 11510-2023

Edició 1 i 2: 2023

Institut de Cultura de Barcelona**«Reencantaments. Artistes dins les col·leccions etnològiques»***Seu Montcada**22 de març - 29 de setembre de 2024 (prorrogada fins al 10 de novembre de 2024)*

L'exposició, que havia de tancar el 29 de setembre, ha estat prorrogada fins al 10 de novembre. La mostra, comissariada per Rosa Lleó (The Green Parrot), ha comptat amb arquitectura d'Olga Subirós Studio i disseny gràfic de Subirós Design.

Amb creacions d'Agnes Essonti, Chenta Tsai Tseng, Chiara Camoni, Domènec, Lydia Ourahmane, Nikki Luna, Patricia Domínguez, Regina de Miguel i Ruta d'autor, la mostra està fonamentada en la selecció d'algunes peces de les col·leccions conservades al museu, que esdevenen el punt de partida de nou propostes contemporànies que confereixen un nou sentit a aquestes peces i les «reencanten».

L'exposició aprofundeix en la vinculació de les peces patrimonials de les col·leccions amb la contemporaneïtat i, en aquesta ocasió de manera més precisa, amb la creació contemporània més actual. L'objectiu principal és que aquestes creacions contemporànies qüestionin la institució museística, i suscitin noves lectures que activin el conjunt etnogràfic de les col·leccions i hi donin nous sentits i significats.

El relat expositiu gira entorn del diàleg que s'estableix entre les nou propostes artístiques/discursives i les peces històriques, en un concepte d'espai obert sense àmbits tancats, en el qual la visualitat i les reflexions s'entrecreuen.

L'origen de la proposta parteix de la invitació a entrar als espais interns del museu que normalment estan tancats al públic general (és a dir, les reserves on es conserven les col·leccions), on cada artista ha escollit unes peces determinades, d'origens i significats polièdrics diversos. Aquestes peces de les col·leccions han estat l'arrel, el punt de partida, de les noves creacions. A l'exposició hi conviuen, per tant, unes i altres: les peces històriques s'han integrat a les noves creacions, de tal manera que es presenten resignificades, «reencantades».

La mostra va comptar, a més, amb una obra d'art realitzada *ex profeso* per l'artista Regina de Miguel per als elements de difusió: *Reencantamiento* (aquarel·la sobre paper Hahnemühler, 2023).

Mesos després de la clausura de l'exposició, la proposta d'Agnes Essonti, la instal·lació *A Journey* (2024), ha estat adquirida pel Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía de Madrid passant, així, a formar part de la seva col·lecció.

Visites: 25.959

Barcelona, ciutat gegant. Sis-cents anys de festa i tradició

Seu Parc Montjuïc

30 de maig de 2024 - 6 d'octubre de 2025

L'exposició, comissionada per Amadeu Carbó i Nico Alonso, ha commemorat sis segles de documentació històrica dels gegants festius a Barcelona i Europa.

A través d'un recorregut immersiu, la mostra ofereix una perspectiva de 360 graus sobre la història, la tradició, el present i el futur del món geganter. L'exposició contextualitza la seva evolució i el seu paper en la cultura popular de Barcelona, destacant la interacció entre les expressions festives i la nova ciutadania.

Paral·lelament, s'han organitzat tallers, visites guiades i trobades de colles geganteres per aprofundir en els debats actuals sobre el patrimoni cultural geganter.

Visites: 6.237

a.2. Mostres de vitrina

Les estàtues també moren?

Seu Montcada

14 de desembre de 2023 - 2 de juny de 2024

Comissariada per Roger Canals —antropòleg, cineasta i professor de la Universitat de Barcelona—, aquesta mostra s'ha organitzat amb motiu del 70è aniversari del documental *Les statues meurent aussi* (1951), dirigit per Alain Resnais i Chris Marker.

L'exposició ha ofert una lectura crítica i actualitzada del documental, reflexionant sobre el missatge que ens transmet i sobre la seva validesa en l'actualitat. La mostra s'estructura en sis àmbits temàtics:

- b. *Vida i mort de les imatges*
- c. *Els assemblatges d'imatges*
- d. *On és l'autor?*
- e. *Exotisme, primitivisme i veu en off*
- f. *L'art, una categoria universal?*
- g. *Les estàtues també moren?*

Per completar l'experiència, l'exposició incorpora un audiovisual de producció pròpia amb entrevistes a especialistes i la projecció de la pel·lícula original.

Aquesta iniciativa ha estat possible gràcies a la col·laboració amb el programa Visual Trust (Council European Research Council), amb el suport de la Universitat de Barcelona i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya. Cal destacar la cessió dels drets de projecció del documental per part de la revista *Présence Africaine*.

Institut de Cultura de Barcelona

Pessebres peruans

Seu Parc Montjuïc

20 de desembre de 2023 - 31 de març de 2024

Comissariada per Sirley Ríos Acuña, aquesta mostra commemorativa es va instal·lar al vestíbul de la seu de Montjuïc per posar en valor la tradició del pessebre andí.

L'exposició inclou peces creades per reconeguts artistes i artesans peruans com Paulino Vera Sulca, Joaquín López Antay, Bermúdez (pare), Gerónimo Olaza, Hilario Mendivil i Georgia Dueñas, procedents de regions com Ayacucho, Cusco i Ancash.

Les peces exposades formen part del fons del Museu Etnològic de Barcelona (MEB) i van ser adquirides durant l'expedició de 1963 als Andes del Perú, liderada per August Panyella, Eudald Serra i Albert Folch.

Aquesta mostra celebra els 800 anys del pessebre, una tradició iniciada per sant Francesc d'Assís a Greccio (Itàlia) l'any 1223.

Col·leccionar a la colònia. El fons Baux/Núñez de Prado

Seu Montcada

10 de juliol de 2024 - 31 de maig de 2025

Comissariada per l'equip del Departament de Col·leccions del MuEC, aquesta exposició posa en valor la tasca de recerca i revisió crítica que el museu ha impulsat sobre el seu fons patrimonial.

La mostra presenta més de 50 peces del fons del museu, reunides per Miquel Núñez de Prado durant el seu mandat com a governador colonial al golf de Guinea (1925-1932). L'exposició analitza el context colonial, els processos d'adquisició d'objectes africans per part dels col·leccionistes europeus, així com la propaganda imperial i la construcció d'un imaginari europeu sobre l'Àfrica.

Institut de Cultura de Barcelona

L'exposició inclou fotografies i documents d'arxiu, a més de les aportacions d'experts en la història colonial de Guinea Equatorial.

L'exposició es complementa amb un documental que recull entrevistes a especialistes sobre la violència de l'ocupació colonial i la política imperialista. També s'ha publicat un llibret explicatiu amb informació detallada sobre les peces exposades.

A més de la mostra principal, s'han intervingut dues vitrines de l'espai Àfrica per establir una connexió entre aquesta exposició i l'exhibició permanent del museu.

a.3. Intervencions en l'exposició permanent

Nova vitrina en l'espai Oceania

Seu Montcada – Sala 20

A partir del 16 de desembre de 2024

Dins l'exposició permanent sobre Papua Nova Guinea, el museu ha renovat una vitrina per incorporar peces del fons propi vinculades als rituals del nyam dels pobles del Sepik.

Institut de Cultura de Barcelona

Aquesta intervenció s'emmarca en la línia de recerca del museu, que promou una revisió crítica del passat colonial i una reinterpretació de les seves col·leccions. En aquest context, s'ha dut a terme la substitució de l'exhibició de restes humanes per objectes relacionats amb la producció d'aliments i els ritus d'iniciació, en consonància amb el consens internacional sobre la gestió d'aquests materials.

El comissariat ha estat a càrrec del Departament de Col·leccions del MuEC, i les peces seleccionades provenen de l'expedició del Museu Etnològic i Colonial a Papua Nova Guinea (1968).

Xiulant el temps. Activar la col·lecció inaugural del museu

Seu Montcada – Sala 30 (Àmbit Andes)

16 de juliol - 13 d'octubre de 2024

El MuEC ha acollit la intervenció "Xiulant el temps. Activar la col·lecció inaugural del museu", comissariada per María Iñigo i creada per l'artista Pamela Cevallos, amb la col·laboració dels artistes i artesans Daniel Mezones, Guillermo Quijije i Javier Rivera.

Institut de Cultura de Barcelona

Aquesta proposta estableix un diàleg entre les peces arqueològiques del museu i les rèpliques creades a La Pila (Equador), qüestionant la idea d'originalitat i les jerarquies de coneixement en l'àmbit museístic.

Com a element singular de la intervenció, totes les peces han estat orientades cap a la finestra que dona al Museu Picasso, on es conserva una peça relacionada. Aquest gest simbolitza la connexió entre les col·leccions de tots dos museus i convida a una reflexió crítica sobre les narratives expositives.

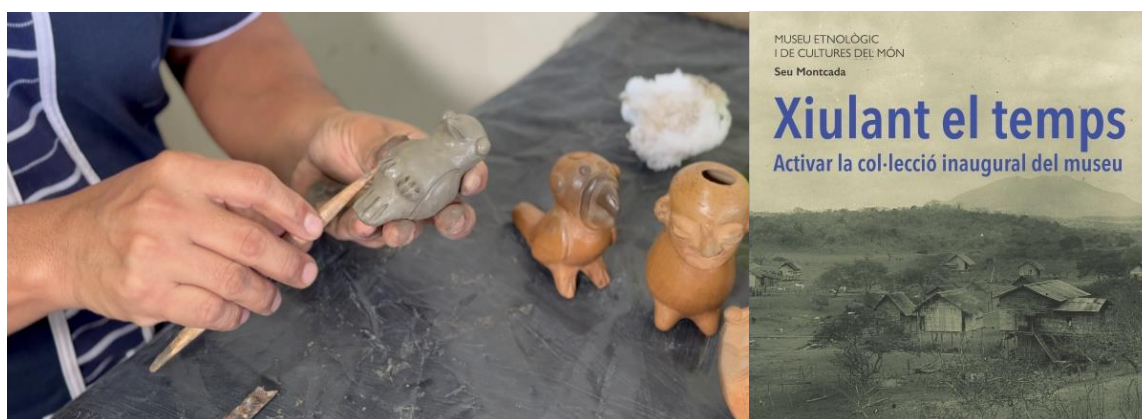
Els objectes intervinguts formen part de les col·leccions fundacionals del Museu Etnològic i Colonial, adquirides a Leopoldo Gómez Alonso el 1948. Aquest col·leccionista, resident a Quito, va participar en una xarxa d'extractivisme de béns culturals i espècies naturals, que posteriorment van ser venuts a diversos museus europeus.

En el cas de l'Equador, Gómez Alonso va generar un arxiu fotogràfic dels seus viatges, que inclou la imatge més antiga de La Pila, una referència clau per a la memòria social de la comunitat. Algunes d'aquestes fotografies s'han exposat simultàniament al Museu Històric i Artesanal La Pila, establint una connexió entre totes dues institucions.

Activitats complementàries al projecte:

- *Un taller impartit per Javier Rivera*
- *Una sessió dirigida a la comunitat equatoriana de Barcelona*
- *Presentació de la intervenció al Congrés de l'European Association of Social Anthropology (EASA 2024)*

Aquesta intervenció reafirma el compromís del museu amb la recerca, la contextualització i la revisió crítica de les seves col·leccions.

b. Servei Educatiu

Durant el **curs escolar 2023-2024**, de setembre a juny, el Servei Educatiu del Museu Etnològic i de Cultures del Món ha realitzat un total de 333 activitats adreçades tant a grups com a públic individual. D'aquestes, 237 han tingut lloc a la Seu Montcada, 74 a la Seu Parc Montjuïc i 22 en residències de gent gran. Aquest volum d'activitat representa un increment del 18 % respecte al curs anterior, amb un total de prop de 6.000 participants.

A aquestes xifres cal sumar-hi les activitats d'Estiu al Museu, amb 49 sessions programades, fet que suposa un augment de gairebé el 25 % en relació amb l'exercici anterior.

Pel que fa als grups escolars, aquests han representat gairebé un 60 % del total de grups atesos, amb una participació que ha anat des d'educació infantil fins a universitats. Per nivells educatius, els grups de primària han suposat prop d'un 40 %, els de secundària un 30 %, els universitaris i CFA un 17 % i els de cicles formatius un 10 %. Les activitats més sol·licitades han continuat sent les mateixes que en el curs anterior: "Fem la volta al món" a la Seu Montcada i "Tothom juga" a la Seu Parc Montjuïc.

Creació i adaptació de noves activitats

Una de les tasques destacades del Servei Educatiu aquest curs ha estat la creació de noves visites i l'adaptació de formats per atendre la diversitat de públics i les exposicions temporals del museu. Un exemple d'aquesta innovació han estat les visites del primer diumenge de mes, sota el títol "4 peces, 4 continents", amb una durada de 45 minuts i la selecció de 40 peces de la col·lecció.

També s'han dissenyat visites guiades i sessions de mediació per a les exposicions temporals, com "Kataezome" i "Reencantaments" a la Seu Montcada, i "Barcelona, ciutat gegant" a la Seu Parc Montjuïc. Per a aquesta darrera exposició, a més, s'ha creat una activitat familiar adaptada per a grups escolars de primària, en format de joc de pistes i taller creatiu.

Pel que fa a l'accessibilitat, amb el suport d'una estudiant en pràctiques, s'ha adaptat la visita "Fem la volta al món" i "Els objectes que més m'estimo" per a persones cegues o amb baixa visió, aprofitant els objectes tàctils de l'àmbit "Sentir l'objecte".

Projectes museu-escola i col·laboracions

A més de la programació pròpia, s'han dut a terme diversos projectes museu-escola, consolidant col·laboracions amb centres educatius:

- **Aprenentatge i Servei (APS) amb l'Escola Tècnico-professional Xavier**, formant l'alumnat en patrimoni i contes d'Àsia, amb la participació d'I5 de l'Escola Baixeras.
- **Patrimonia'm - Col·leccions amb l'Institut Bosc de Montjuïc**, per segon any consecutiu, treballant amb la col·lecció d'oficis tradicionals de la Seu Parc Montjuïc.

Institut de Cultura de Barcelona

- **Projecte "Màscares" amb l'Institut Flos i Calcat**, desenvolupat per primera vegada a la Seu Montcada. Aquest projecte ha combinat recerca, treball creatiu i un producte final, amb una valoració molt positiva per part de totes les parts implicades. La seva metodologia servirà com a model dins del pla de formació 2024-2025.

Activitats d'estiu i participació en esdeveniments

Un cop finalitzat el curs escolar, les activitats d'estiu han omplert l'oferta educativa i d'oci de finals de juny a juliol. S'han ofert activitats per a nens i nenes de 6 a 12 anys, com "Màscares i superpoders" i "Fem titelles" a la Seu Montcada, i "Dracs malvats, dracs fantàstics" i "Barcelona gegantera" a la Seu Parc Montjuïc. També hem participat en la Festa Major de Ciutat Vella amb activitats adreçades a públic individual.

Inclusió i accessibilitat

En relació amb la línia d'inclusió i accessibilitat, cal destacar que el segon grup que més visita el museu són els col·lectius vinculats al programa **Apropa Cultura**. Durant el 2024, el museu ha rebut 87 grups, amb un total de 1.053 participants.

Els col·lectius més habituals han estat:

- Salut mental (24 %)
- Infància i joventut (18 %)
- Gent gran (14 %)

Dins d'aquest àmbit, han tingut una gran acollida les activitats "Sexes i gènere" i "Xarxes, agulles i martells", especialment demandades per grups de gent gran.

A més, el museu ha portat activitats a residències de gent gran i ha continuat participant en el projecte **"Els museus t'esperen"**, iniciativa de l'Àrea de Serveis Socials i Gent Gran de l'Ajuntament de Barcelona.

Activitats de caps de setmana

Els caps de setmana, el museu ha mantingut una programació estable per a diferents públics:

- Visites guiades per a públic individual el primer diumenge de mes, tant a les col·leccions permanents com a l'exposició *"Barcelona, ciutat gegant"*.
- Mediació el segon diumenge de mes.
- Visites guiades en col·laboració amb Casa Àsia, un cop per trimestre, sobre temàtiques d'Àsia i Oceania.

En l'àmbit familiar, s'han organitzat activitats a cada seu en relació amb les exposicions i la col·lecció permanent. Alguns exemples són "Dracs malvats, dracs fantàstics", "Barcelona gegant", "Àfrica en objectes", "Màscares i superpoders" i "Cura i creació. Un taller de l'artista Nikki Luna".

Institut de Cultura de Barcelona

També s'han programat sessions de contes del món, com "Animals d'Amèrica" i "Déus d'Àfrica i la creació del món segons Baba Obatalá", a càrrec de narradores originàries de Mèxic i Benín.

Avaluació i documentació gràfica

El Servei Educatiu ha continuat treballant en l'avaluació continuada de les activitats, amb l'objectiu de millorar la qualitat de l'oferta.

A més, s'ha encarregat un reportatge fotogràfic a Pere Pratsdesaba per captar imatges de grups escolars utilitzant els espais del museu i el patrimoni com a recurs educatiu. Aquest material serà clau per als suports de comunicació del programa educatiu del curs 2024-2025.

Participació en xarxes de treball

Finalment, el museu continua formant part de la **Taula de Museus i Educació de l'ICUB**, alineant-se amb les polítiques públiques del programa "**Fem Cultura**" i reforçant el seu compromís amb l'educació i la inclusió.

Projecte Patrimonia'm – màscares amb INS

Activitat Apropa Cultura amb gent gran

c. Activitats

c.1. Activitats vinculades a les exposicions

Seu Montcada

Institut de Cultura de Barcelona

- **Exposició temporal "Kataezome"**

S'ha ofert una visita guiada d'1 hora, així com un servei de mediació en format de presentació de 20 minuts, que s'ha dut a terme el segon diumenge de cada mes a la tarda.

- **Exposició temporal "Reencantaments"**

A més del servei de mediació en format de presentació de 20 minuts (també el segon diumenge de cada mes a la tarda), s'ha ofert una visita guiada d'1 hora per a grups concertats.

Dins d'aquesta exposició, també s'ha creat l'activitat familiar "Cura i creació", conduïda per l'artista Nikki Luna, centrada en les joies filipines.

Seu Parc Montjuïc

- **Exposició "Barcelona, ciutat gegant"**

El Servei Educatiu ha dissenyat i implementat:

- Una visita guiada per a adults i grups escolars a partir de l'ESO.
- L'activitat familiar "Barcelona gegant", adreçada a grups escolars de primària, amb un format que combina joc de pistes i taller creatiu.

Exposició Barcelona, ciutat gegant

Institut de Cultura de Barcelona**c.2. Activitats d'àmbit de ciutat**

In Museu*Seu Montjuïc**2 de març*

L'activitat es va centrar exclusivament a la Seu de Montjuïc, ja que és en aquesta seu on hi ha una reserva visitable que justifica la visita a espais habitualment tancats al públic.

La visita guiada va estar protagonitzada pels tècnics del museu, que van mostrar i explicar les tasques del seu dia a dia, la configuració i funcionalitat dels espais restringits i la cura dels objectes des del punt de vista de la documentació, la recerca i la conservació.

El fil conductor de la visita va ser el recorregut que segueixen les peces quan ingressen al museu per formar part de les col·leccions. Els visitants van conèixer els passos i tractaments que reben els objectes a través de les diferents dependències internes. Entre les 10.00 h i les 14.30 h, es van realitzar 3 visites en català i 3 en castellà, en torns successius de 45 minuts. En total, hi van participar 97 persones.

La Nit dels Museus*Seu Montcada i Seu Parc Montjuïc**18 de maig*

Jornada de portes obertes a les dues seus, amb horari de 10.00 h a 01.00 h de la matinada.

A la Seu Parc Montjuïc, els visitants van poder accedir lliurement a les exposicions permanents, incloent-hi *Sentir el patrimoni*, a la segona planta del museu, així com a la reserva visitable a la planta baixa. També van poder visitar l'exposició temporal *Barcelona, ciutat gegant*, inaugurada recentment.

A la Seu Montcada, el públic va poder visitar tant l'exposició permanent com l'exposició temporal *Reencantaments. Artistes dins les col·leccions etnològiques*, amb obres d'Agnes Essonti, Chenta Tsai Tseng, Chiara Camoni, Domènec, Lydia Ourahmane, Nikki Luna, Patricia Domínguez, Regina de Miguel i Ruta de autor, sota el comissariat de Rosa Lleó. També es va exposar la mostra de vitrina *Les estàtues també moren?*, que commemorava el 70è aniversari de l'estrena del film *Les statues meurent aussi*, proposant-ne una nova lectura.

Barcelona Dibuixa*Seu Montcada i Seu Montjuïc**19 i 20 d'octubre**Seu Montcada*

Institut de Cultura de Barcelona

Dissabte 19 (16.00-20.00 h) i diumenge 20 (10.00-14.00 h)

Pedra, paper... escultura!

Proposta creativa i lúdica de *Les Rupestres* (Clara-Tanit i Mireia Pons), centrada en les escultures i les seves funcions al llarg del temps, ja sigui per agrair, educar o mostrar poder. En aquest taller, els participants es van convertir en escultures vivents i també en dibuixants, omplint el pati d'escultures modernes.

Seu Parc Montjuïc

Diumenge 20 (10.00-15.00 h)

Dibuixa sense por

Proposta artística dels artistes Carlos Rojas i Abhner Leal. Els participants van seleccionar un objecte de la col·lecció del museu i el van dibuixar en tres tempos diferents, per després compartir els resultats en un mural col·lectiu.

Catifa floral de Corpus

Seu Montcada

30 de maig - 2 de juny

Amb motiu de la festivitat del Corpus, el MuEC va crear una catifa floral solidària al pati de la Seu del carrer Montcada. L'obra va ser realitzada pel Centre Ocupacional del Taller Sant Camil de Barcelona, entitat dedicada a persones amb diversitat funcional cognitiva des de 1962. Aquesta iniciativa va tenir com a objectiu promoure la inclusió social d'aquest col·lectiu i sensibilitzar la ciutadania sobre les seves capacitats d'integració.

El Corpus va omplir els carrers de Barcelona amb activitats culturals com conferències, exposicions i la tradicional processó, destacant-hi l'espectacle dels ous ballant als brolladors decorats amb flors.

Creació i Museus: Ball Emmascarat

Seu Montcada

6 i 7 de juliol

Un any més, el MuEC va participar en el programa *Creació i Museus*, en col·laboració amb la Fàbrica de Creació La Escocesa i els artistes Feña Celedón i Lu Chierregati, del col·lectiu *MONster.L4b*.

Els dies 6 i 7 de juliol, la Seu Montcada del MuEC es va convertir en l'escenari de *Ball Emmascarat*, una proposta performativa basada en la col·lecció de màscares del museu. El recorregut es va estructurar en tres etapes: *Terra, Recicla* i *Autèntiques falsificacions*. Aquest projecte va explorar els canvis en els significats, usos i contextos de les màscares, connectant-les amb àmbits com el teatre, els espais sagrats, la política, la cultura pop i el cinema.

Institut de Cultura de Barcelona

La iniciativa s'emmarcava en les activitats d'estiu del *Grec*, en què diversos espais museístics de la ciutat esdevenen escenaris per a les propostes de creadors residents.

**CREACIÓ
& MUSEUS****DEL 30 DE JUNY
AL 7 DE JULIOL****GREC****Orgull de Museus – La Mirada LGTBI***Seu Parc Montjuïc**13 de juliol*

En el marc de la iniciativa *Orgull de Museus*, impulsada per diversos equipaments culturals de la ciutat per fomentar la inclusió de la diversitat sexual, afectiva i de gènere en els discursos museístics, el MuEC va organitzar la jornada *Una Mirada LGTBI+ al MuEC*.

L'activitat, concebuda com una acció per replantejar el discurs del museu, va comptar amb la participació dels experts Simón Perera del Rosario i Joan Martí i Ventura, així com de la representant del MuEC, Judit Lara. Durant la sessió, es va reflexionar sobre quatre peces seleccionades, combinant un enfocament LGTBIQA+ amb les impressions dels col·lectius participants.

La jornada va concloure amb un espai de diàleg amb el públic, que va enriquir la reflexió sobre la diversitat sexual i de gènere en la cultura material. Aquesta va ser la primera acció pública vinculada a *L'Orgullosa* i un pas important en la incorporació d'una mirada LGTBIQA+ al MuEC.

Viu Montjuïc: Portes Obertes al Museu Etnològic i de Cultures del Món*Seu Parc Montjuïc**5 i 6 d'octubre*

Amb motiu del *Viu Montjuïc*, el MuEC va oferir una jornada de portes obertes per a tots els visitants. Aquesta va ser una oportunitat per explorar l'exposició estable *Sentir el Patrimoni*, que mostrava objectes quotidians de diverses cultures, convidant a reflexionar sobre les similituds i diferències entre diferents formes de vida al llarg de la història.

Els visitants també van poder accedir a la reserva visitable del museu, on van conèixer històries fascinants sobre la formació i evolució del MuEC.

A més, van poder visitar l'exposició temporal *Barcelona, ciutat gegant. 600 anys de festa i tradició*, que commemora els sis-cents anys d'existència provada documentalment dels gegants festius, tant a la ciutat de Barcelona com a Europa. Aquesta mostra explica com la realitat festiva ha evolucionat al llarg dels segles, dotant-se de nous significats fins al punt que els gegants han esdevingut una de les icones indiscutibles de la identitat de la festa barcelonina.

Institut de Cultura de Barcelona**Viu Montjuïc - Trobada de colles geganteres**

Seu Parc Montjuïc, Parc de Laribal

6 d'octubre

En el marc de la quarta edició de *Viu Montjuïc*, el MuEC va organitzar una trobada de colles geganteres per commemorar els 600 anys de gegants festius a Barcelona i Europa.

La jornada festiva va incloure una plantada i ballada de gegants amb la col·laboració de la Colla de Gegants de Labordeta, la Colla de Gegants de Sant Antoni i la Coordinadora de Colles Geganteres de Barcelona. Aquesta trobada es va emmarcar dins de l'exposició temporal *Barcelona, ciutat gegant. Sis-cents anys de festa i tradició*, que explora la història i evolució dels gegants com a elements centrals de les festes populars.

A més, es va oferir una visita guiada a l'exposició especialment adreçada a les colles geganteres del districte de Sants-Montjuïc. Aquesta va ser conduïda per un dels seus comissaris, Amadeu Carbó, especialista en etnologia i cultura popular.

c.2. Activitats en col·laboració amb altres entitats

Mascarada costa-riquenya, ball i visita guiada

Seu Parc Montjuïc

12 de juny

En col·laboració amb *L'Asociación Cultural Amigos Sin Fronteras* i la *Coordinadora de Colles Geganteres de Barcelona*.

Institut de Cultura de Barcelona

En el marc de la celebració de l'exposició *Barcelona, ciutat gegant. Sis-cents anys de festa i tradició*, el MuEC va organitzar una activitat dedicada a la mascarada tradicional costa-riquenya, una tradició amb arrels colonials i indígenes que encara es manté viva a Costa Rica.

La mascarada tradicional costa-riquenya és una festivitat popular relacionada amb la tradició espanyola de gegants i capgrossos, que ha mantingut el seu caràcter sincrètic al llarg del temps. Actualment, és reconeguda oficialment com el dissetè símbol nacional del país.

L'acte va incloure una visita guiada a l'exposició de gegants del museu, conduïda pels comissaris Amadeu Carbó i Nico Alonso, i una ballada popular a l'esplanada del pàrquing de Montjuïc.

La ballada va ser a càrrec de *L'Asociación Cultural Amigos Sin Fronteras* de Costa Rica, que es trobava de visita a Catalunya i que portava tota la seva imatgeria festiva, oferint als presents una mostra d'aquesta expressió cultural.

Jocs de descoberta - Festa Major del Casc Antic

Seu Montcada

19 de juny de 2024

En col·laboració amb *Basílica de Santa Maria del Mar, Casa dels Entremesos, Casa Museu de la Plaça de l'Oli, Centre de Sant Pere, Centre Cívic Convent de Sant Agustí, Farmàcia Agramonte-Plaça de la Llana, Hivernacle*

Institut de Cultura de Barcelona

del Parc de la Ciutadella, Palau Alòs - Espai Jove, Pintura Solà, RAI - Recursos d'Animació Intercultural i la Coordinadora de la Festa Major del Districte de Ciutat Vella.

Amb motiu de la *Festa Major del Casc Antic*, el MuEC va organitzar un joc de descoberta en col·laboració amb les entitats i associacions dels barris de la Ribera, Sant Pere i Santa Caterina. Aquesta va consistir en un recorregut amb deu punts de control, ubicats a les seus de les entitats col·laboradores, on els participants havien de resoldre enigmes, ordenar esdeveniments cronològicament o trobar pistes per avançar. El joc es va realitzar en grups d'entre dues i cinc persones, i la *Cia. Robert Govern* es va encarregar de la gestió dels inscrits, la prova inicial, el control del recorregut i la recepció final dels participants.

L'activitat va fomentar la participació comunitària i la descoberta del patrimoni històric del barri. En acabar el circuit, es va oferir un petit refrigeri i es van lliurar bosses de regal del museu.

La Nit de les Religions

Seu Montcada

14 de setembre

En col·laboració amb l'Oficina d'Afers Religiosos (OAR)

L'*Oficina d'Afers Religiosos (OAR)* va participar en la *IX Nit de les Religions* amb dues visites al MuEC. L'activitat *Patrimoni i religions vives* va oferir dues rutes simultànies, en català i en castellà, per les col·leccions d'Àfrica i Àsia, connectant el patrimoni del museu amb comunitats religioses de Barcelona.

Luis Fernando Brito Fernández, sacerdot de candomblé ioruba, i *Ayalkibet Hundesa*, especialista en cristianisme ortodox etiòp, van guiar la ruta africana. La ruta asiàtica va comptar amb *Glòria Puig*, de la *Coordinadora Catalana d'Entitats Budistes*, i un membre de l'*Associació Puja de Festes Culturals Bengali*, que van abordar el budisme i l'hinduisme.

L'activitat, impulsada per *AUDIR* amb suport municipal i de la Fundació "la Caixa", va fomentar el diàleg intercultural i la reflexió sobre la pluralitat religiosa.

Cicle de conferències “Cultures en equilibri a la història del món. Institucions, gestió de recursos i intercanvis sostenibles”

Seu Montcada

Un dimecres de cada mes (maig – desembre)

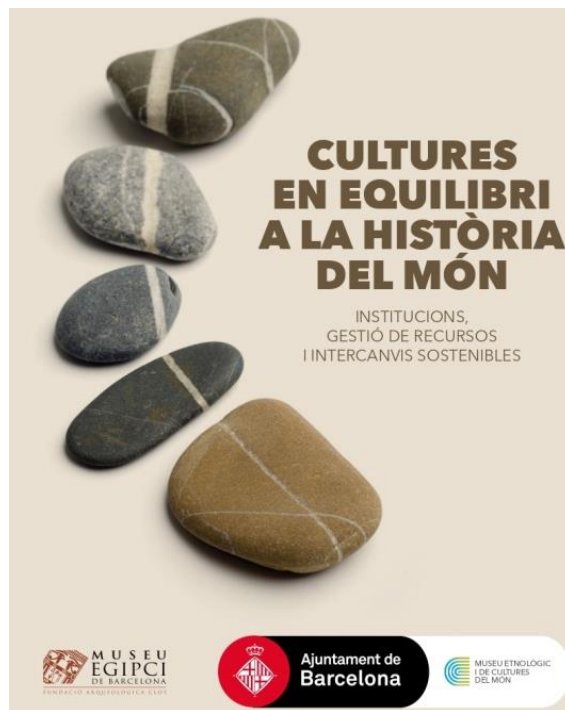
En col·laboració amb la *Fundació Arqueològica Clos-Museu Egipci de Barcelona*

El MuEC, en col·laboració amb la *Fundació Arqueològica Clos-Museu Egipci de Barcelona*, va presentar el cicle de conferències “*Cultures en equilibri a la història del món. Institucions, gestió de recursos i intercanvis sostenibles*”. Aquest cicle va oferir un interessant recorregut a través del temps, posant en relleu com diverses pràctiques culturals de pobles mil·lenaris han servit com a referents en matèria de governança, resiliència, desenvolupament i una gestió sostenible dels recursos en sintonia amb el seu entorn més immediat.

Els conferenciants van abordar temàtiques com els intercanvis culturals a l'Àsia central i l'Índia hel·lenística, la gestió de l'aigua a Mesoamèrica, la persistència cultural a Oceania, les obres hidràuliques a la Xina, el cas del Gran Sinú a Colòmbia com a exemple de desenvolupament sostenible prehistòric, i la rellevància de les societats africanes per a la sostenibilitat global.

Institut de Cultura de Barcelona

Cada sessió va oferir una visió profunda de les pràctiques antigues en àrees com la governança, l'ús dels recursos naturals i la preservació de les cultures, analitzant com aquests coneixements poden servir com a models per al futur.

Jornada d'Artesans de Fusta al Museu Etnològic i de Cultures del Món

Seu Parc Montjuïc

19 d'octubre

En col·laboració amb la *Xarxa de Museus d'Etnologia de Catalunya* i l'*Ecomuseu de les Valls d'Àneu*

En el marc del cicle d'activitats "*Tardor d'artesania i museus*", organitzat per la *Xarxa de Museus d'Etnologia de Catalunya*, el MuEC va acollir una jornada especial centrada en l'artesania de la fusta, en col·laboració amb l'Ecomuseu de les Valls d'Àneu.

La jornada va oferir una visita guiada al fons de peces de fusta del museu amb l'objectiu d'establir un intercanvi de coneixements entre els artesans de fusta i les col·leccions del museu, oferint una oportunitat única perquè els professionals del sector puguin apropar-se a les peces de fusta de la col·lecció, especialment aquelles obtingudes durant les campanyes de Violant i Simorra als inicis de la institució.

Finalment, es va concloure amb un petit aperitiu de germanor abans d'encetar el viatge de retorn. Aquesta jornada forma part del compromís del MuEC per impulsar l'artesania com a línia de treball en col·laboració amb altres museus i institucions, fent de les col·leccions un punt de referència per a l'artesania contemporània i el coneixement tradicional.

14a Mostra de Cinema Etnogràfic de Catalunya

Seu Montcada

10, 17 i 22 d'octubre

En col·laboració amb l'*Institut Català d'Antropologia (ICA)* i l'*Observatori d'Antropologia del conflicte Urbà (OACU)*

El MuEC va acollir, en la *Seu Montcada*, la 14a Mostra de Cinema Etnogràfic de Catalunya, coorganitzada amb l'*Institut Català d'Antropologia (ICA)* i l'*Observatori d'Antropologia del conflicte Urbà (OACU)*.

El programa va incloure, en entrada lliure, la projecció de tres documentals acompanyats de debats amb els seus directors i experts. El dia 10 es va presentar *La Justa Trama* (2020), de Miquel Carrillo, que va explorar el model d'economia social i solidària d'una xarxa de cooperatives tèxtils al Brasil. El dia 17 es va projectar *Família no nuclear* (2019), de Joan López Lloret, que va abordar les experiències de vida comunitària sorgides a Barcelona a partir dels anys seixanta. Finalment, el dia 22, *La lluita per l'espai urbà* (2012), de Jacobo Sucari, va analitzar la resposta veïnal a la transformació urbanística del Poblenou.

4a Jornada Internacional "Reparant el Passat 2024" Colonialisme, Crisi Ecosocial i Justícia Històrica.

Seu Montcada

6 i 7 de novembre de 2024

Col·laboració amb la *regidoria de Memòria Democràtica de l'Ajuntament de Barcelona* i l'*Observatori Europeu de Memòries (EUROM)*

El MuEC va acollir la quarta edició de les jornades *Reparant el Passat*, organitzades amb la *Regidoria de Memòria Democràtica de l'Ajuntament de Barcelona* i l'*Observatori Europeu de Memòries (EUROM)* de la *Fundació Solidaritat UB*, unes jornades sobre decolonització i restitució patrimonial, amb ponències i debats sobre experiències de retorn d'objectes i memòria històrica.

L'esdeveniment va reflexionar sobre la relació entre colonialisme, crisi ecosocial i justícia històrica, posant el focus en el paper dels museus i les institucions científiques en l'explotació de la natura i la fauna.

El dia 6 es va celebrar la sessió *Medi Ambient i Museus. Mirades des de la descolonització de la crisi*, amb intervencions de Colin Luoma (Brunel University), Josep Maria Reyné Vergeli (UAB), Martina Muñoz Ramon i Celeste Muñoz Martínez (Traficants), i Paula Serafini (Queen Mary University).

El dia 7 es va projectar *Rosinha e Outros Bichos do Mato* (2023), documental de Marta Pessoa sobre l'Exposició Colonial Portuguesa de 1934 i la seva memòria. La projecció es va complementar amb un col·loqui amb la directora i el cineasta Miguel Ángel Rosales.

Les jornades van comptar amb interpretació simultània en anglès i portuguès. Cal destacar que l'entrada era lliure amb inscripció prèvia.

Institut de Cultura de Barcelona

Exposició i cercavila *El Negre de la Riba i altres mites per fer por a la canalla*

Seu Montcada

13 - 23 de novembre

En col·laboració amb *Casa de la Barceloneta 1761*

Del 13 al 23 de novembre, com a resultat de la col·laboració entre la *Casa de la Barceloneta 1761* i el MuEC, es va exposar al pati de la Seu Montcada del museu l'escultura mal anomenada *El Negre de la Riba*.

Institut de Cultura de Barcelona

La mostra va formar part d'una exposició més extensa que es va celebrar a la Seu de la Casa de la Barceloneta 1761 entre el 23 de novembre i l'1 de març del 2025. L'exposició, titulada *El Negre de la Riba i altres contes per fer por a la canalla*, va abordar el relat popular d'aquesta escultura, un mascaró de proa que, presumptament, representava un guerrer africà d'un vaixell del segle XVIII. Estudis posteriors van revelar que, en realitat, representava un indi iroquès del nord-est d'Amèrica.

El dissabte 23 de novembre es va celebrar una cercavila que va traslladar l'escultura des de la Seu Montcada del MuEC fins a la Seu de la Casa de la Barceloneta 1761 (carrer de Sant Carles, 6, Barcelona), on va romandre exposada en el context d'una exposició més gran.

L'exposició va reflexionar sobre aquests relats, comparant un personatge tan popular del barri de la Barceloneta com *El Negre de la Riba* amb altres mites utilitzats per fer por a la canalla. La còpia exposada (l'original es conserva al Museu Marítim de Barcelona) forma part de l'espai públic de Barcelona i estava ubicada a l'exterior de l'edifici del carrer Baluard 40 de la Barceloneta, d'on va ser despenjada en el marc d'aquesta exhibició.

Setmana de l'antropologia (9a edició)

Seu Montcada

del 25 al 30 de novembre de 2024

En col·laboració amb *l'Institut Català d'Antropologia (ICA)*

El MuEC va participar en la Setmana de l'Antropologia, en col·laboració amb l'Institut Català d'Antropologia (ICA), coorganitzant diverses activitats i conferències en el marc de la novena edició d'aquest esdeveniment. L'Institut, com a organització dels professionals de l'antropologia, va celebrar la VII edició de la setmana amb

Institut de Cultura de Barcelona

activitats distribuïdes en diversos llocs de Barcelona i altres municipis. Les sessions van incloure presentacions, col·loquis i projeccions amb experts de centres de recerca, universitats i altres especialistes.

En concret, en la Seu Montcada del museu, es van dur a terme diverses activitats, com la presentació del projecte *Matriarcats* per part d'Anna Boyé, amb el visionat documental *El matriarcado bijagó de Guinea Bissau, 16 años después*; una conferència sobre les *Cartografies de l'antropologia professional* a càrrec de Pepi Soto i Miren Urquijo; i la presentació del llibre *Què és menjar bé?* d'Ursula Verthein. A més, es van abordar temes com la precarietat laboral del personal de neteja en una taula rodona, i es va discutir sobre el pensament posthumanista aplicat a l'antropologia amb Josep Martí.

El dijous 28 de novembre, es va fer una visita guiada a la mostra *Col·leccionar a la colònia: El fons Baux/Núñez de Prado* a càrrec del departament de Col·leccions, que va analitzar l'origen i la procedència d'algunes peces clau de la col·lecció del museu, així com el context colonial en què es van adquirir. També es va presentar el llibre *L'antropologia professional a Catalunya*, amb la participació de diversos autors i coordinadors.

El concert de Joana Dark va posar punt final a la programació de la Setmana d'Antropologia, amb una proposta que va combinar la música tradicional i l'electrònica. Amb la presentació de l'àlbum *Lo Secà*, Ariadna Rulló, acompanyada de Neus Llorens, Kamy i Samuel Escudero, va oferir una reinterpretació de cançons populars recuperades de Terres de Ponent, mantenint la lletra original, però adaptant-les al context sonor contemporani i assenyalant, entre cançó i cançó, el biaix de gènere que tenen les lletres.

La setmana de l'Antropologia va ser possible gràcies al suport de diverses institucions com l'Ajuntament de Barcelona i el Departament de Cultura de la Generalitat, l'Observatori del Patrimoni Etnològic i Immaterial (OPEI) i l'Institut Ramon Muntaner (IRMU).

Relats Sonors: Cicle de Poesia, Dansa i Música entre Àsia i Barcelona

Seu Montcada

26 d'octubre, 23 de novembre, 15 de desembre de 2024

En col·laboració amb Casa Àsia

El MuEC i Casa Àsia van presentar la segona edició de *Relats Sonors*, un cicle d'espectacles que va explorar la connexió entre les cultures asiàtiques i barcelonines mitjançant la poesia, la dansa i la música. Aquest cicle va tenir lloc al pati de la Seu Montcada del MuEC durant la tardor de 2024, amb tres actuacions interpretades per artistes de les diàspores asiàtiques, que van oferir una fusió de concerts, recitals i ball, en què es van barrejar diverses tradicions artístiques, des de la dansa clàssica fins a la contemporània, i des de la poesia mística medieval fins a la més actual.

Shreyashee Nag va fusionar la dansa kathak, flamenca i contemporània, inspirada en la poesia de Rabindranath Tagore, Fayyaz Hashmi i Lorca. Amb moviments expressius, va crear un pont entre Orient i Occident.

Rajnandini va interpretar els poemes místics de Kabir, amb acompanyament musical de Rohit Mistry i una explicació de la figura de Kabir per Alexandra Di Stefano, oferint una immersió espiritual i filosòfica.

Paloma Chen va presentar un recital interactiu, *酸甜苦辣* [suān tián kǔ là], on la poesia es va transformar en una experiència sensorial, explorant els sabors i emocions de la vida a través del karaoke i la cultura gastronòmica.

Les tres actuacions van mostrar una varietat de llenguatges artístics i culturals. El cicle va permetre al públic gaudir de l'encontre entre les tradicions asiàtiques i les noves formes artístiques, aportant una visió plural i enriquidora de la connexió entre Barcelona i Àsia.

Institut de Cultura de Barcelona

Conferència: “Textile storytelling with Manjula Sen, a journalist turned designer from India”

Seu Montcada

8 de novembre

En col·laboració amb *Casa Àsia*

El MuEC va acollir la trobada “Textile Storytelling with Manjula Sen”, una conversa sobre creativitat i innovació en el sector de la moda a l'Índia. L'acte va posar èmfasi en la “Slow Fashion”, l'artesania tradicional i la sostenibilitat, així com en els intercanvis entre dissenyadors indis i de Barcelona.

Manjula Sen, periodista convertida en dissenyadora de moda, va compartir la seva experiència professional i la seva recerca en moda sostenible i economia circular, explorant l'origen dels teixits i la tradició tèxtil índia

Institut de Cultura de Barcelona

en un món hiperindustrialitzat. Les seves creacions es van presentar com a testimonis entreteixits de la història oral del seu país.

L'acte, que es va desenvolupar íntegrament en anglès, va propiciar una conversa entre Manjula Sen i el director de cinema indi Aditya Bhattacharya, fundador de SA Studios, on es van abordar les connexions entre moda, identitat i patrimoni tèxtil. La trobada es va tancar amb un torn de preguntes i debat amb el públic.

d. Comunicació

La missió del Departament de Programes Públics amb relació a la comunicació del Museu Etnològic i de Cultures del Món de Barcelona és fer arribar tota la producció del museu als seus públics objectius per tal de procurar la participació en les activitats que es realitzen i donar-les a conèixer, difondre els serveis i tasques que es realitzen al museu i transmetre la seva missió i valors contribuint al posicionament de l'equipament. Aquesta tasca es duu a terme seguint les directius macades per la direcció.

Durant el 2024 l'objectiu principal va ser fer difusió de l'activitat del museu en qualsevol dels seus vessants i equipaments, Seu Parc Montjuïc i seu Montcada, com ara: exposicions, activitats familiars, activitats educatives, col·laboracions amb col·lectius de la ciutat i participació en esdeveniments de ciutat de l'Ajuntament de Barcelona i de l'ICUB, estudis, publicacions, serveis (biblioteca, aparcament de bicicletes, botiga), projectes internacionals, premis, tasca dels departaments...

S'ha donat força suport i difusió amb diferents accions de comunicació i divulgació, tot i la reducció de pressupost, que s'ha pogut invertir.

Es volia aconseguir el següent:

- Arribar amb cada acció a cadascun dels seus públics (ciutadans, col·lectius, associacions, etc.).
- Augmentar el nombre de participants de les activitats.
- Situar el museu com un equipament amb dos espais museístics diferenciats amb contingut i activitats.
- Situar el museu dins de la seva disciplina científica.

Per anar consolidant aquestes premisses, s'ha fet difusió de tota l'activitat del museu tant en línia com fora de línia (comunicació i mitjans convencionals).

Butlletí electrònic:

Un any després de la incorporació del butlletí electrònic com a eina de difusió i comunicació del MuEC, el nombre de subscriptors pràcticament s'ha triplicat, augmentant de 319 subscrits a l'octubre del 2023 a 925 al desembre del 2024. Aquesta eina ha passat a ser clau per comunicar les accions del museu a un públic amb interessos absolutament afins i fent una comunicació més directa i dirigida.

Comunicació en línia:

Institut de Cultura de Barcelona

- Premsa digital
- Xarxes socials: activacions i seguiments
- Web
- Material audiovisual
- Reportatges fotogràfics
- Butlletí electrònic

Comunicació fora de línia:

- Premsa en paper
- Programes impresos
- Pantalles enrotllables (roll-ups)
- Banderols
- Pòsters
- Publicacions
- Fulls informatius dins del museu

Web i xarxes socials:

Els indicadors tant de web com de XS són molt positius, tenint en compte que sempre van en augment, pràcticament no es registren baixes de subscripcions en cap dels suports digitals del MuEC.

➤ **X: @MUEC_BCN:** 5.150 seguidors a desembre del 2024, s'ha augmentat en seguidors un 1% respecte de l'any 2023.

➤ **Facebook:** 27.942 seguidors a desembre del 2024, hi ha hagut un augment del 4,4% respecte de l'any anterior.

➤ **Instagram:** 9.203 seguidors a desembre del 2024. L'augment ha sigut del 15,9%.

➤ **Web MuEC:** S'han rebut 110.865 visites a la web, amb un total de 228.512 pàgines vistes. 102.006 visitants que suposen un augment considerable respecte del 2023.

Altres mitjans:

- Campanyes treballades a premsa al llarg del 2024: 6
- Quantitat de mitjans amb els quals s'ha treballat al llarg del 2024: 11
- Anuncis en diferents formats i suports: 69

5. ORGANITZACIÓ

El Museu s'organitza en tres àrees funcionals ben diferenciades que es materialitzen orgànicament en tres departaments: Col·leccions, Programes Públics i Administració. Tots tres sota el comandament de la Direcció del Museu.

a. Recursos humans.

a.1. Personal propi

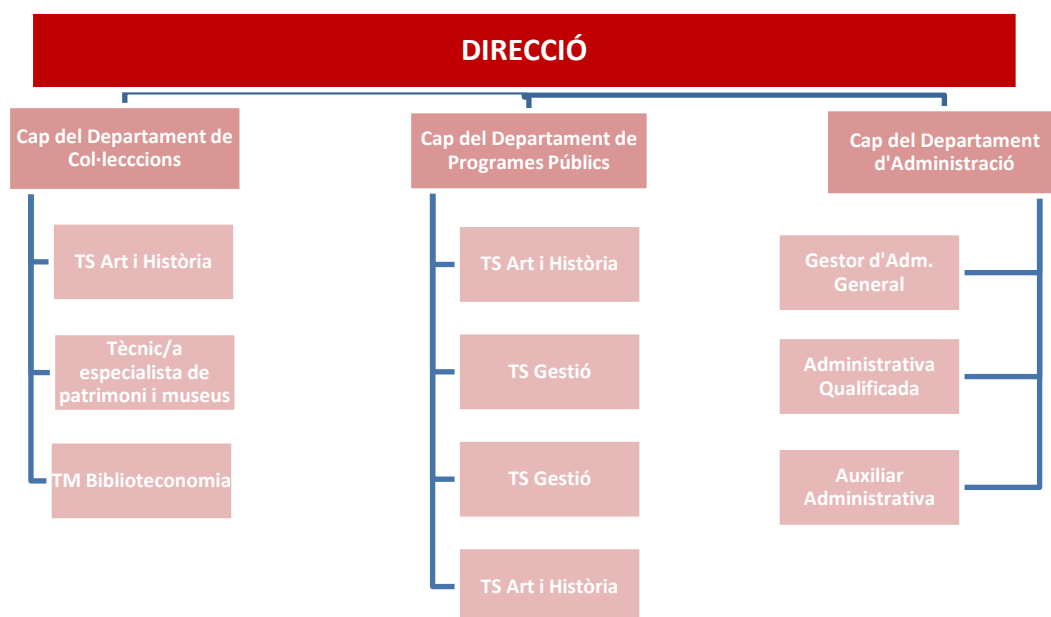
L'organigrama contempla una dotació de 14 professionals, incloent-hi la Direcció. Enguany s'ha incorporat una plaça de la categoria Tècnic/a especialista de patrimoni i museus al Departament de Col·leccions, incrementant-se en 1 la dotació de llocs de treball corresponent al museu respecte de l'any anterior.

La despesa de personal (recursos humans propis) ha estat de 811.251,40 euros.

A final de l'exercici 2024, la distribució del personal per categories professionals és la següent:

LLOCS DE TREBALL	Nº PERSONES
Director	1
Caps de Departament	3
Tècnic/a especialista de patrimoni i museus	1
Tècnic/a Superior d'Art i Història	3
Tècnic/a Superior en Gestió	2
Tècnic/a Mitjà/na en Biblioteconomia	1
Gestor d'Administració General	1
Administratiu/va Qualifica/da	1
Auxiliar Administratiu/va	1
TOTAL	14

Aquests professionals, que ocupen places estables com a funcionaris (de carrera i interins estructurals), es distribueixen per funcions i per departaments de la forma següent:

a.2. Equips laborals externs

El Museu compta també amb serveis coberts de manera estable i continuada, amb **equips de treball externalitzats**, que presten els serveis següents:

- **Serveis d'atenció al públic, regidoria d'espais, vigilància de sales i gestió de la botiga:**
 - Osventos. Innovación en Servicios, SL
- **Serveis de neteja:**
 - Multiserveis Ndavant SL
- **Serveis de vigilància i seguretat:**
 - BMS Elit Segur, SL
- **Servei de visites escolars i de visites per a públic en general:**
 - Fragment, Serveis Culturals, SL
- **Servei de conservació preventiva:**
 - Normadat, SA
- **Servei de documentació, registre, suport d'inventari i gestió de magatzems:**
 - Grop Exposicions i museografia MAMM, UTE
- **Gestió de xarxes socials :**
 - L'Apòstrof, SCCP

a.3. Estudiants en pràctiques

En el marc dels convenis de col·laboració signats per l'Ajuntament de Barcelona i les universitats, durant l'any 2024 el Museu ha acollit a una estudiant del Grau en Antropologia Social i Cultural i Mínor en Estudis de Gènere de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Institut de Cultura de Barcelona

Les pràctiques, que es van dur a terme entre el 4 de març i el 14 de juny de 2024 amb un total de 130 hores, es van realitzar al Departament de Programes Públics del Museu i van tenir com a objectiu fer el seguiment de les activitats educatives en diversos grups escolars, des de primària a batxillerat i cicles formatius i suport a l'avaluació dels docents i l'alumnat a partir de les eines i formularis actualment en funcionament.

En segon lloc, documentar-se d'una selecció de peces del museu per tal d'actualitzar, completar i sintetitzar els guions bàsics per al servei educatiu del museu i els recursos que s'utilitzen en les activitats. Les fonts seran les bases de dades del museu, els textos sala (cartel·les i interactius) i altres fonts i documentació pròpia.

I, finalment, donar suport a la gestió del servei educació: fotografies, adaptació en accessibilitat i difusió als centres del barri.

b. Memòria econòmica**b.1. Despesa executada**

La despesa executada durant el 2024 ha estat de 3.014.094,75 € executat de la manera següent:

Capítol 1 - DESPESES DE PERSONAL		811.715,00
Capítol 2 - DESPESA CORRENT		2.156.791,52
1. COL·LECCIONS		232.450,31
1.1. Tractament del fons		134.348,39
1.2. Restauració i conservació preventiva		98.101,92
1.3. Estudis i projectes de recerca		-
2. PROGRAMES PÚBLICS		347.133,91
2.1. Jornades i congressos		14.876,03
2.2. Programa d'exposicions		243.896,35
2.3. Activitats de difusió (escolar, públic general, especialitzat)		88.361,53
2.4. Projectes de proximitat i accessibilitat		-
3. PROGRAMA DE COMUNICACIÓ, DIFUSIÓ I EDICIONS		75.949,26
3.1. Comunicació		72.878,21
3.2. Edició de publicacions		3.071,05
4. SERVEIS GENERALS I SUBSMINISTRAMENTS		1.485.250,05

5. DESPESES GENERALS	16.007,99
Capítol 3 - DESPESES FINANCERES	1.594,55
Capítol 6 - INVERSIONS	43.993,68
TOTAL DESPESA	3.014.094,75

b.2. Distribució de la despesa de Capítol 2 per departaments

DEPARTAMENT	DESPESA EXECUTADA	% DEL TOTAL
Departament de Col·leccions	232.450,31	11%
Departament de Programes Públics	423.083,17	20%
Departament d'Administració (Despeses estructurals)	1.501.258,04	70%
TOTAL DESPESA	2.156.791,52	100%

El pressupost d'**Administració** inclou la despesa dels contractes de seguretat, servei d'atenció al públic i control dels espais expositius, el servei de neteja dels equipaments museístics, el lloguer d'edificis, la compra de materials, el manteniment dels equips de treball i la prestació dels serveis necessaris pel funcionament general dels equipaments.

El pressupost de **Col·leccions** correspon a les despeses de assegurances del fons patrimonial, transports d'objectes, conservació preventiva, restauració, documentació, catalogació i inventari, manteniment del fons documental, bibliogràfic i d'imatges i desenvolupament de projectes de memòria oral.

El pressupost de **Programes Públics** inclou les despeses de preparació i producció de les exposicions temporals, el manteniment dels elements museogràfics de l'exposició permanent, la programació d'activitats educatives i familiars, cicles, tallers i conferències. La **despesa de comunicació**, executada també per aquest departament, comprèn la comunicació i difusió de la programació del museu a través del web, les xarxes socials i els mitjans de publicitat.

b.3. Ingressos

Els ingressos propis obtinguts per l'activitat pròpia del museu han estat d'un total de **59.874,93 euros** als que s'afegeixen els **108.706,00 euros** corresponents a les subvencions atorgades pel departament de Cultura de la Generalitat (Oficina de Suport a la Iniciativa Cultural) per a la realització dels projectes que es detallen en el quadre següent.

Institut de Cultura de Barcelona

INGRESSOS 2024		
Capítol 3. Taxes i altres ingressos (Ingressos propis)	IMPORT	% del total
Venda d'entrades	29.396,50 €	50%
Venda d'articles botiga	15.475,25 €	26%
Activitats museu	12.544,77 €	21%
Exposicions i actes culturals	626,70 €	1%
Drets de reproducció	694,21 €	1%
Total ingressos Capítol 3	58.737,43 €	100%
Capítol 4. Transferències corrents (Subvencions)	IMPORT	
Generalitat Catalunya (OSIC) - Subvenció per activitats i funcionament (Intervencions en clau decolonial)	11.581,00 €	
Generalitat Catalunya (OSIC) - Subvenció per inventari i documentació (Registre i informatització de les col·leccions - 2a fase)	63.000,00 €	
Generalitat Catalunya (OSIC) - Subvenció per a l'adquisició i instal·lació d'equipaments (Adequació de la museografia)	9.924,00 €	
Generalitat Catalunya (OSIC) - Subvenció per a la recerca, conservació i difusió del patrimoni etnològic de Catalunya (Exposició 600 anys gegants)	23.571,00 €	
Total ingressos Capítol 4	108.076,00 €	
Capítol 5. Ingressos patrimonials	IMPORT	
Lloguer d'espais	1.137,50 €	
Total ingressos Capítol 5	1.137,50 €	
TOTAL INGRESSOS 2024	167.950,93 €	

c. Millores dels equipaments i serveis
MILLORA EQUIPAMENTS / INFRAESTRUCTURES
DESPESA FINANÇADA PEL PROPI MUSEU

Concepte	Import
Compra de pinces segelladores	1.439,52 €
Subministrament i col·locació de plafons	948,74 €
Instal·lació de base i sondes de control climàtic Testo	3.068,21 €
Compra de focus per la sala d'exposicions temporals - Seu Montjuïc	4.874,81 €
Compra de material divers de conservació preventiva	2.255,44 €
Adquisició de prestatges per conservació preventiva	5.656,96 €
Compra d'aspiradors per a la conservació preventiva	1.704,32 €
Adquisició de 28 objectes de la botiga històrica El Ingenio	19.955,00 €
Total	12.586,72 €

FONS PATRIMONIAL

Fons patrimonial propi	Dades
Objectes registrats o inventariats durant el 2024	1.532
Objectes registrats o inventariats a 31/12/2024	71.104
Objectes pendents de registrar o inventariar a 31/12/2024	2.755
TOTAL OBJECTES FONS PROPI	73.859

Objectes propis exposats durant 2024	Objectes
Exposició permanent	5.071
Exposició temporal	298
TOTAL OBJECTES FONS PROPI	5.369

Préstecs a altres institucions	13
Casa de la Barceloneta	8
Museu de la Música	4
Disseny Hub	1
Préstecs anteriors retornats el 2024	28
Museu de Lleida	27

Institut de Cultura de Barcelona

Virreina Centre d'Imatge	1
Préstecs de l'any anterior en curs al 2024	12
Museu del Barroc	5
MNATEC	5
Museu d'Història de Catalunya	2

CONSERVACIÓ - Condicionaments i tractaments

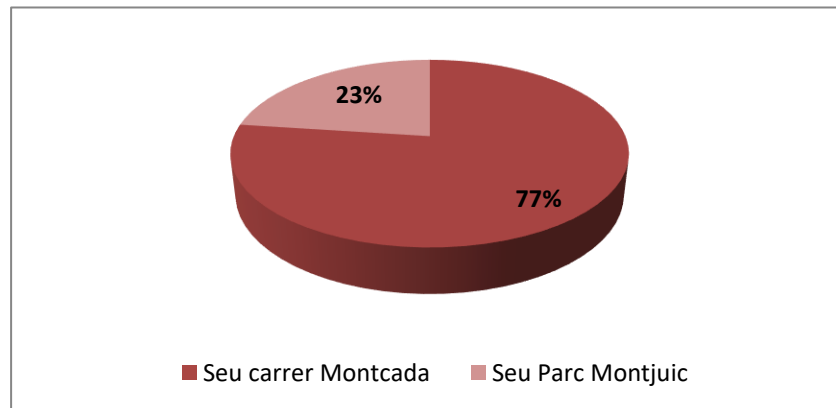
Condicionaments fets al Magatzem de Montcada i Reixac	2.932
Condicionaments fets a la sala de reserva de la Seu Parc Montjuïc	135
Tractaments d'anòxia	510

BIBLIOTECA

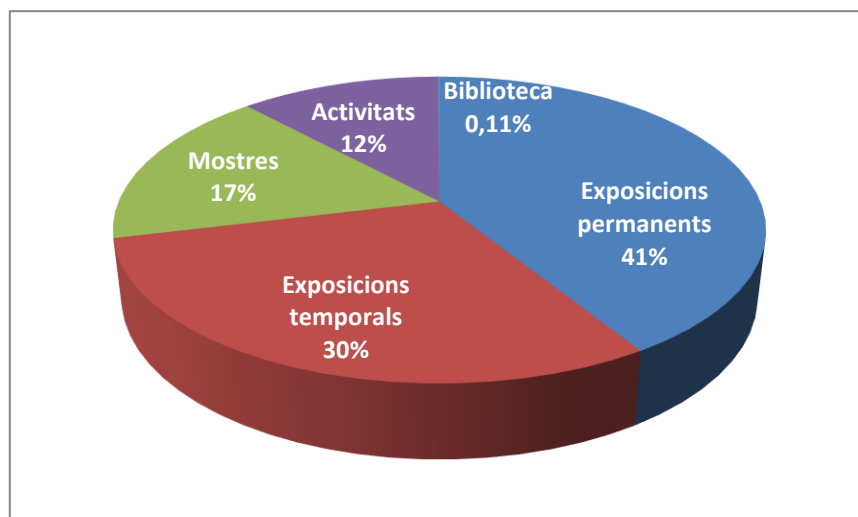
Fons documental	Dades
Augment de registres anual	79
Total registres a 31 de desembre 2024	25.239
Metres lineals	387
Serveis	Dades
Punts de lectura	4
Préstecs	259
Serveis presencials i remots	Dades
Usuaris	163
Consultes	169

6. RESUM D'INDICADORS
VISITANTS

EQUIPAMENT	Nº visitants	% del total
Seu carrer Montcada	51.735	77%
Seu Parc Montjuïc	15.382	23%
TOTAL	67.117	100%

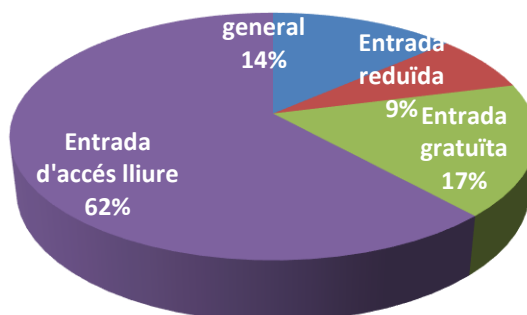

PERSONES USUÀRIES		
MOTIU	Nº usuaris	% del total
Exposicions permanents	52.876	41,15%
Exposicions temporals	38.623	30,06%
Mostres	21.648	16,85%
Activitats	15.276	11,89%
Serveis (Biblioteca)	83	0,06%
Total	128.506	100%

VENDA D'ENTRADES 2024

TIPUS D'ENTRADA	Nº ENTRADES	% DEL TOTAL
Entrada general	9.090	14%
Entrada reduïda	5.034	8%
Entrada gratuïta	11.551	17%
Entrada d'accés lliure	41.442	62%
Total	67.117	100%

Nº ENTRADES

JORNADES DE PORTES OBERTES

MOTIU	VISITANTS	% DEL TOTAL
Tarda setmanal d'accés lliure	8.257	20%
Dia mensual d'accés lliure	22.758	55%
Santa Eulàlia	0	0%
Dia dels museus	97	0%
Nit dels museus	4.428	11%
La Mercè	2.989	7%
Activitats gratuïtes	1.274	3%
Altres accessos lliures	1.639	4%
Total	41.442	100%

VISITANTS EXPOSICIONS PERMANENTS

Institut de Cultura de Barcelona

Equipament	Visitants
Seu Montcada	42.072
Seu Parc Montjuic	10.804
Total	52.876

VISITANTS EXPOSICIONS TEMPORALS

EXPOSICIÓ	Dies oberts	Visitants
Kataezome	29	6.427
Reencantaments	206	25.959
Barcelona Ciutat Gegant, 600 anys de festa i tradició	184	6.237
Total		38.623

VISITANTS MOSTRES DE VITRINA

MOSTRA	Dies oberts	Visitants
Les estàtues també moren	103	21.648
Total		21.648

ACTIVITATS PER TIPUS DE PÚBLIC

Tipus de públic	Nº Sessions	Nº Usuaris
Públic general	90	6.012
Públic familiar	36	662
Públic escolar	610	7.314
Públic especialitzat/universitari	39	1.288
Total	775	15.276